

فرهنگ

به بهانه پخش فصل پنجم برنامه «ستاره ساز»؛

نمایشی پر زرق و برق به نام استعدادیابی

مصطفی پورکیانی
روزنامه نگار

فصل پنجم برنامه «ستاره ساز» با پیشوند استعدادیابی در حال پخش از شبکه امید است؛ برخی بر این باورند که اساساً برنامه‌هایی به این شکل و شمایل صرفاً جنبه سرگرمی و نمایشی دارند و پروسه استعدادیابی راه و رسم دیگری دارد. فصل اول برنامه تلویزیونی «ستاره ساز» به تهیه کنندگی حامد فرحانی از ابتدای فروردین ماه ۹۸ به آنتن شبکه سوم سیما رسید و بعد از پنج ماه، در ابتدای مرداد ماه، قسمت فینال آن با اعلام نفرات برگزیده پخش شد. اجرای فصل اول را محمدرضا احمدی مجری و گزارشگر فوتبال برعهده داشت و

پس از پخش فصل اول این مسابقه، از شبکه سوم سیما و استقبالی که از طرف مردم، شرکت کنندگان و مدیران سیما مشاهده شد، فصل‌های بعدی مسابقه «ستاره ساز» ساخته می‌شود و اخیراً فصل پنجم این مسابقه که از اردیبهشت ماه، از شبکه امید به کندانکتور اضافه شده، همچنان در حال پخش از این شبکه است. جواد فرحانی همچنان تهیه‌کنندگی کار را برعهده دارد و خداداد عزیزی، وحید شمسایی، رضا شاهرودی و سهراب بختیاری زاده به عنوان داوران و کارشناسان این برنامه حضور دارند. حسین اسدی اجرای این برنامه را برعهده دارد و شاید تفاوت جدی این فصل با گذشته، علاوه بر تغییر برخی آیتم‌ها، حضور شرکت کنندگانی از کشورهای لبنان، سوریه، افغانستان و نیجریه در کنار استعدادهای ایرانی است که به این برنامه بعد بین‌المللی داده است.

شو و نمایش یا استعدادیابی؟

اساساً ساخت برنامه‌های استعدادیابی و تلنت‌شو در همه کشورها، امری معمول و رایج است و اتفاقاً جزو برنامه‌های پرمخاطب به شمار می‌رود و در کشور ما نیز، پیش از «ستاره ساز» برنامه‌هایی در حوزه موسیقی ساخته شده بود ولی شاید جدی‌ترین آنها، برنامه «عصر جدید» احسان علیخانی باشد که در سه فصل، به روی آنتن رفت و در حوزه‌های مختلف ورزشی، خوانندگی، بازیگری و... سعی در نمایش این استعدادها داشت. حتی اخیراً برنامه‌ای با عنوان «همه فن حریف» با همین شکل و شمایل و در رشته کشتی نیز به آنتن رسید.

اما سؤال اصلی این گزارش، این است که نفرات برگزیده این برنامه‌ها را می‌شود به عنوان استعداد و تلنت در حوزه‌های ورزشی، خوانندگی و بازیگری به شمار آورد یا همه این برنامه‌ها صرفاً جنبه سرگرمی دارد و نباید نام «استعدادیابی» را برای آنها یدک کشید؟! در دنیا، روش‌های متفاوتی برای کشف استعدادها بخصوص استعدادهای ورزشی وجود دارد و هر کدام از آنها مسیرهای مختلفی را دنبال می‌کنند. در ایرلند و انگلستان، مدل مشارکت ورزشی مستمر در طول عمر، در دانمارک استعدادیابی ورزشی با تأکید بر محیط، در چین مدل نظام مند استعدادیابی و در آمریکا مدل مدرسه محور را می‌توان نام برد.

با این حال، براساس برخی منابع می‌توان گفت برای موفقیت در امر استعدادیابی، شاید باارزش‌ترین امر، شناسایی خمیرمایه

وراثتی و مهیا نمودن محیط مناسب برای فرد مستعد است. در این میان، به گفته برخی از محققان، اولین گام در ایجاد یک نظام کارآمد استعدادیابی، برقراری رابطه با آموزش و پرورش و به‌کارگیری مربیان ورزشی حرفه‌ای و آموزش دیده برای شناسایی و پرورش استعدادها است.

استعدادیابی در ۱۰ دقیقه

شناسایی استعداد در طول دوره آموزش، به مرور و در طول «چندین ماه زیر نظر گرفتن سوژه» انجام می‌شود. هیچ استعدادی را نمی‌شود در ۱۰ دقیقه و حتی یک روز و در یک فضای رقابتی کوتاه مدت، مورد آزمون و سنجش درست و واقعی قرار داد؛ وقتی سرنوشت یک انسان مستعد را به یک ساعت امتحان و آزمون و یک برنامه تلویزیونی با کلی دوربین و داور گره بزنیم، قطعاً استرس وارد شده به او باعث می‌شود تا عملکرد مطلوبی نداشته باشد. ولی وقتی در یک پروسه زمانبر و چندین ماهه، آن فرد حتی بدون اطلاع، زیر ذره بین مربیان کشف استعداد قرار می‌گیرد، عملکرد واقعی خود را نشان داده و می‌شود آن موقع او را در لیست افراد مستعد یا معمولی قرار داد.

در این پروسه چندین ماهه، مربیان مختلفی در حوزه‌های تخصصی آن رشته، روانشناسی، بیزنس و... آن فرد یا گروه را زیر نظر گرفته و در پایان پروسه، هر مربی امتیاز خود را به آن فرد داده و براساس یک کار گروهی آن استعداد معرفی خواهد شد.

فراموشی تلنت‌ها

نکته مهم دیگری که باید در این خصوص مورد توجه قرار گیرد، سرمایه گذاری طولانی مدت روی استعدادها کشف شده است که متأسفانه در کشور ما، براساس تجربه، شنیده‌ها و دیده‌ها، بسیاری از قهرمان‌های وطنی که در آوردگاه‌های مهمی همچون المپیک صاحب مدال می‌شوند، پس از بازگشت به کشور تا مسابقه بعدی اصطلاحاً رها می‌شوند و در گفت‌وگو با اکثر آنها مشخص می‌شود که به دلیل مشکلات مالی، معیشتی، نبود جای مناسب برای تمرین، نبود مسابقات تدارکاتی و... براحتی یک قهرمان ملی را از دست می‌دهیم؛ این سرنوشت قهرمانی است که مدال گرفته، بماند ورزشکاری که نتوانسته حتی مدالی در آن رشته کسب کند. حفظ استعداد قطعاً از کشف آن مهم‌تر است و این جمله تکراری را همه می‌دانند ولی در عمل کمتر به آن توجه شده است.

یافته‌های برگزیده این برنامه‌ها را می‌شود به عنوان استعداد و تلنت در حوزه‌های ورزشی، خوانندگی و بازیگری به شمار آورد یا همه این برنامه‌ها صرفاً جنبه سرگرمی دارد و نباید نام «استعدادیابی» را برای آنها یدک کشید؟!!

